

لی بس ریغ عبتی «یهی آ.۱
»نی نوم و مالا

هيا تلالد مدع

دن کب فی طلت ، تایناسفن رد ار شای لصا هزیگنا نآ دن اوتی م ناسنا : دیامرفی م هفی رش ی هی آ نوچ
تسد زا ، ار ترطف نآ «[4] وناډوہی هاؤبا» لثم ، هی وناث تاہی وشت اب دیای ب هکنیا ولو ، دمہفب و

سفن اب ، ار ماہلا نیمہ دیای ب شدوخ دن اوتی م یلو «[5] اہاوقٔت و اہروُجُف اہمہلأف» . دریگب شدوخ
رد تریصب ینعی تریصب . ار ہمہلُم سفن نآ دن کی م فیعضت ، ہرَام سفن . دنک فیعضت ہرَام
یہزیچ زا ، تاکردم زا ہدرک یقلت ہک ییہزیچ نآ ہب ینعی ، تریصب ہن ای ؟ شدوخ تامادقا
؟ متفرگ ہچ عراش زا نم ہک دمہفی م ینعی «قَریصَب وسُفَن یلَعُ ناسُنْ اِلْا لَب» ای ؟ ینوری ب
تسین فاص یلیخ ؟ ہن ای دریگی م مہ ار اچنآ ای نی

«وَتَلْکاش یلَعُ لَمُعَیْ لُکْ لُق» یہی آ.۳

لَب» نآ رب قبسا ، ءافخ رظن زا یتح دیاش ہلکاش ہملک «[6] وَتَلْکاش یلَعُ لَمُعَیْ لُکْ لُق»
وا ہب ہک دراد ار یہاگآ زا یہلحرم کی قریصب ہسفن یلَع . دشاب «قَریصَب وسُفَن یلَعُ ناسُنْ اِلْا
علطم شدوخ ہلکاش رب مہ شدوخ ہک درادن یتلالد «ہتلکاش» ، ہفی رش یہی آ رد اما . دہدی م تبسن
تسہ شدوخ یارب یتح رتیفخم یزیچ کی ہن اک . تسا

یلَع لمعی لک» ای ، «قَریصَب وسُفَن یلَعُ ناسُنْ اِلْا لَب» ای ، «نینمؤملا لیبس ریغ عبتی نم» الاح
کی نآلا اسب ہچ . تسا بوخ دشاب مہ تالم تحم ولو ، دوشب یروآعج اہ نی لا ثما و ، «ہتلکاش
اہ نی رب لالدتسا یارب دیای ب شنہذ یبوخ ریرقت ادعب یسک کی . مینک لاکشا ، دیای ب ریرقت

وہفّ احی بق نوملسملا ہآر ام .۴ «حی بق ہللادنع

دان تسای تیاور کی ہب وہوق و وکابنت میرحت ثحب رد ، ہیسوطلا دئاوف باتک رد یلماع رح خیش
ہک دندرک

ہآر ام لاق مالّسلا ہیلَع ہنع لوصلأا ےہان یف ةمالعلا لقن دق
[9] [8] [7] حی بق ہللادنع وہفّ احی بق نوملسملا

ہن ، حی بق ہللادنع وہف دن یامرفی م اما . درادن یعنام نی . ابوخیلیخ ، تسا بوخ ، شحبقی شح زا
درادن ہمزالم ، تمرح اب ، دراد تاجرد ؛ تسا حبق حبق ، تسین شُرْب حبق ؛ ماح ہللادنع وہف

«ہلدع لوقعلا فرعتُ سایق» تیاور.۵

ہانیراجت امل ةعماج تاملك ترصتخا امل كئئابآ قحب ڊيشرلا لاق مٹ
مېحرلا نمحرلا ہلل م سب - بتكف ساطرق و ةاودب یتأ و معن ع لاقف

یلع ةمأل عامجإ وه و هیف فالتخا ال رمأ ةعبرأ نایدأل رومأ عیمج
ةیاغلایه و اهیلع عمجملا رابخأل و اهیلإ نورطضی یتلا ةرورضل
عامجإ وه و ةثداح لك اهنم طبنتسملا و ةهبش لك اهیلع ضرورملا
هلهأ حاضیتسا هلیبسف راكنال و كشلل لمحتی رمأ و ةمأل
اهیلع عمجم ةنس و اهلیوأت یلع عمجم هلل باتك نم ةحج هیلحتنمل
و ةمأل ةصاخ عسی ال و هلدع لوقعلا فرعت سایی و اهیف فالتخا ال
امف دیحوتلا رمأ نم نارمأل ناده و [10]هل راكنال و هیف كشلل اهتماع
رمأ هیلع ضرعی یذلا ضرورملا اذهف هقوف امف شدخلل شرأ و هنود
هباوص كیلع ضمغ ام و هتيفطصا هناهرب كل تبث امف نیذلا
یتلا ةغلابلل ةجحلل یهف ثالثلا هذه نم ةدحاو دروأ نمف هتيفن
ءاش ولف ةغلابلل ةجحلل هلف لق -هیبئل هلق یف هللل اهنیب
[11]نیعمجأ مكادهل

هعیش بتك رد هكنی ناوئع هب اما تشادن دنس هتبالا هك هیلع هلل مالس مظاك امام تیاور نأ ای
افرص لقع ینعی؟ هچ ینعی «هلدع لوقعلا فرعت». «هلدع لوقعلا فرعت سایی و»، دوب هدمآ
نامه باسح هب لدع ینعی، «هلدع»؟ هعرشتم لقع ینعی لقع اجنیا هن ای هیلقع تالقتسم باب زا
؟[12]دنراد شتانیب و عراش تاداشرا زا هك یكرد

عراش تانایب «یونعم قایس» ۶.

قایس

روهط، دنوشن هلمج و دنیان رد درفم زا تاملك نیات. دنراد یظفل تلالد، تاملك دینیب
، دشاب رتینالوط هلمج؛ دشاب رتشیب، تادرفم یه دناماس هچ ره، بخ. دش دهاوخن ققحم یقیدصت
کی. دش هفاضا نآ هب مه تالمج، دمآ رگا الاح. تسا رتشیب هندیوگ دارم زا شتتیفشاکی هینیمز
لد اب ناسنا ینعی. دوشیم یوقا، تیفشاکی هینیمز؟ دوشیم هچ دش هلمج ات ۵. دش هلمج ات ۲، هلمج
طافلل یمکی هودوم نیات، تسا نیات شدارم هك دهیم تبسن هندیوگ هب یرتعمج

روطنم؛ هیلاح نئارق هب دشاب فوفحم هك دشاب یطافلا ینعی. دینك هفاضا نآ هب مه ار تیفکی
هندیوگ یصخش لاح فرص. تسه مه عوضوم و مكح بسانت، تسه مه هیقطنم یتح، هیلاح زا نم
مه هچ ره. دیمهفیم اهزیچ یلیخ وابللاطم بسانت زا امش، دنکیم زاربا هك مه یبللاطم. تسین
فشك ار اهزیچ یلیخ، ایقطنم و راتفگ و وا دارم یاههفلؤم بسانت زا دروآیم بلطم رتشیب
دینکیم.

کی هب دشاب فوفحم ینعی-دشاب الاب مه شتتیفکی و دورب الاب شممکی یطافلا کی یتقو
لباق قایس مان هب دنکیم ادیپ یزیچ کی امش -تسا یوق ملکتتم دارم تیفشاکی رد هك ینئارق
م. مالک قایس دیوگیم؛ شرر سگ.

تسررد یتقو دینیبیم یهاگآ لاصا. ملکتتم دارم فشك رد تسا یمهم رایسب رصنع کی، قایس
نیمه، فورعم یظفل زاجم. دوشیم ضوع شیانعم آلک، درفمن یهلمج کی، دینکیم هاگن ار قایس
رییغت دسل درفم یانعم دیروآیم ار یمری ات. یمری دیوگیم دعب، ادسا تیأر دیوگیم امش. تسا
درک.

هگن ار رگیدمه .تسا نواعت وحن کی ،تییوضع .تسین مامضنا ؛مامت و لک دوشب ،دنراذگب مه بپس بـلقـراک نامه ،دنکب راک بـلق ،دنامب هدنز ندب نیا دوشیم بپس تسد نیمه .دنرادیم .دنراد،رگیدمه یاقب رد لماعت .دنامب هدنز تسد نیا دوشیم

تاملک «ماظن» و «یونعم قایس» لوصحم؛زاکترا عراش

هب ار مالک دافم هکنیا رد تسا رتـمـرگـلد مدآ و تسا یوقا شتیفشاک، قایس هکنیا زمر الاح یرکفـماظن کی ،لودج کی شدوخ بطاخـم هب قایس هک تسا نیا لامتحا کی ،دهدب تبسن هدنیوگ «ضعب یلا اهضعب یدهی» یاهفـلؤم اب دنکیم اقلالمظنم

رتـهـدرتـسـگ هچ ره قایس نوچ ،میریذپب ار فرح نیا رگا ؟تساروهظ یوقا ،دراد قایس ی تقو روهظ ارچ ،شایتفاب مه ،شاینگمه ،رتشیبـماظن .دهدیم بطاخـم نهذ هب رتشیبـماظن اب رما کی ،دشاب رگا .دیآیم زاکترا رد انعم نیمه .دندایز ،فشاک یاهفلؤم نوچ .تسا رتشیب دارم زا ،شتیفاشک عومجم زا ،عراش یهلمج کی زا هن ، هعرشتم هک تسا نیا ،زاکترا تیجج لیلد ،دشاب تسرد فرح نیا هک یباتک کی نآلا .دندرک ادیپ **یونعم قایس** کی ،دنداد لد و دندیـنش عراش زا هک یاهلمج اهرازه عومجم ، دادیم ماظن ترابع کی رد ،قایس هک روط نامه اما ،دنرادن ،دشاب هتشاد بابوا و لوصف

[16] .تسا هداد هعرشتم نهذ هب یونعم قایس کی ،عراشـتاملک

هاگآدوخان ،دیهدیم لد دینکیم هجوت نآ هب ،دیریگیـم رظن رد امش هک ار هدنیوگ کی تاملک عومجم نآ یهاگ هتـبـلا -دوشیم لقتنم امش هب وا زالودج کی ،یرکف بوچراچ ،کلسم ،مارم ،یرکف ماظن کی یگنر ،دراد یـمـش ،دراد ییوب کی یمالک ره ؛دناوتیم مه مالک کی زا دنراد رتشیب تناطف هک ییاه شـمارم ؟تسیچ شکبس ،تسا روط هچ نیا هک دنمهفیم ،دنکیم زاب ناهد ،دنزیم فرح هک نیمه .دراد بطاخـم ینعی،زاکترا-دراد زاین اه نیا زا شیب زاکترا یلو دراد ار شدوخ صاخ یاضف کی نیا .تسیچ ماظن نآ ،وا مالک هب سنا زا -دراد ناسل اهدص ،عراش زا .تسین مالک کی - مالک اههـد زا ملکتـم کی

[17] .تسین هاگآ شدوخ ولو هتسب شقن شنهذ رد وا مارم و یرکف

فیلدنم یبوانت لودج

امش.تسیچ اج نآ هک دینکیم شفشک یرگید زا دیراد ماهبا یرادقم رگا مّظنم ماظن کی رد امش

،داد هئارا ار یمیش لودج [19]،یسور فیلدنم ی تقو .ار فیلدنم [18]یبوانت لودج نیا دینیبب هن ،درک نیعم ار شیاج .دوب یلاخ لودج یهناخ ات تسیب کیـدزن زونه مرظن هب وا یهئارا نامزآلصا

وا .تسا مهم لودج نیا ردقچ دینیبیم .[20]دش فشک رورم هب اما ،دوب هدش فشک هن تشاد مسرا رد ،میرادن ار شایعیبط رگا ی تح .دینک شـیادیپ دیدرگب .دشابن دوشیمن ،میراد تفگیـم ،تسه هـناخ ،هـناخ نیا دیوگیم نم لودج نیا نوچ ؟ارچ .مینک شـیادیپ میناوتیم هاگشـیامزآ

الاح .دش مامت ،تسا نیا شا[21]یمتا ددع میوگیم ،مهذب امش تسد هب میناوتیم نم ار شیـاوتـحم مه دیهـاوخیمـن .تسا شایمتا ددع نیا دیوگب ،دینک شـیادیپ دیدرگب تعیبط رد دیورب دیهـاوخیم .تسا یلاع یلیخ نیا .دش مامت لودج یلو .دیهدب ناشن ار نیا ،یاهتسه تـفاکـش اب هاگشـیامزآ رد .تسه تروص نیمه هب اه نیا دیوگیم دراد هک هدیـسر یمظن هب وا ینعی

قیقد رایسب لزاپ؛زاکترا

هاگن ولبات نیا رد یتقو. هدیچیپ هنیمز سپ اب قیقِد و فیرط رایسب تسایا هولبات دیدی هک دینیبیم اریاهزیچ، دوشیم رتقیقِد هچ ره اما. دینیبیم یلکش کی زایامش کی، دینکی مه ب، لزاپ؛ تساهتفرگ رارق شدوخ یاج رس قیقِد یزیچ ره و، دشاب ولبات نیا رد دشیمن اترواب لّوا و فیرط و قیقِد تدش هب نوچ یلو، دراد رارق، ام مشچ یولج ولبات رد یّمظنم لزاپ. تسین هتخیر مه اریا ناهآ میوگیّمّ ادعب، میدرگرب میورب دیاب مادم. دیآیمن تسد هب هاگن کی اب، تسایّنف یتقو اما، میدروآ تسد هب دنیوگب یاهدع تسا نکمم اهتشگرب و تفر رد. دیوگب هتساوخیم هن دنیبیم، دینکی دمّ و تفر رتشیب

نآ هب یتّدم، نفّینی صصختم دیاب؟ هن ای دیدی منادیمن اریاکیشاک یضعب ای اهشرف یضعب یفلتخم یاهتشادرب. تسا تخس شن دروآ تسد هب ینعی. تسا هدرک راک هچ دنمهفب ات دنزب لّز الثم. یعوضوم لیلحت؛ دینکیم ادیپ تاکرتشم دنیبیم دنوریم رتولج هچ ره اما. دنراد مه نآ هک دنوشیم عطاق، دنوریم رتولج هچ ره و یاهدراگاش، دوب هداد لّوا زور یسک کی هک یتالامتخا یایاوز و هشوگ رد مه زاب. دندرک تقد نوچ؟ اچ. تسین تسرد رگید نیا. تسا طلغ و لامتخا. شخب هب دینکیم تشگرب و تفر، دینکیم ثحب رتشیب هچره اما. دنراد یتافالتخا ولبات نآ قیقِد دایز ناشتاکرتشم ینعی. دنوشیم رتکیدزن هداد رارق مظن نآ هب اریا ولبات هک یسک نآ دوصقم [22] دوشیم رتمک ناشیهیّ فلتخم، دوشیم

رگا، دراد کالم؛ تسا دسافم و حلاصم عبات، ماکحا - تسا هیامام عامجا - هک دیریذپی امش رگا ره اه نیا هک دیوگب دیناوتیمن، تسا قاطالایلع میکح، نتم ات رازه نیایفلؤم هک دیتفریذپ تّیجح زا، مهف زا، کرد زا اریا لقع ناوت یمن. دنوشیمن کیدزن تمکح هب، دینک راک رتشیب هچ تخادنا، دراد هک یاینطاب

اریلبق حول، دنتشاد راک نآ اب هک دعب. دنتشونیم اهحول یور اریواصت، اریا تبوتکم میدق رد نیرتیصّصخت زایکی ام نامز. دنتشونیم یزیچ کی یلبق حول نآ یور، دندرکیم کاپ دنتسشیم هعفد ۲-۳ یاههتشون نآ یتح و تسا هدش هتشون راب دنچ حول نیا یور دنمهفب هک تسا نیا اهنف نالف ابّالبق دنیوگیّم ناشدوخ صّصخت اب، دراد یرهاظ کی، حول نآلا. دنروآیم تسد هب اریا شلبق نیصّصختم هک تسه ییاج، هدش کاپ یلبق حول نآ یتقو. تسا هدوب هدش هتشون حول نیا یور طخ دوصقم، اریاوتحم مک مک، دنتشگرب و دنتفر مادم یتقو اما. دینکیم فالتخا نآ یور رب نف تسد هب نآ زا دیناوتیمن یزیچ چیه و هدش کاپّالماک هک مه اریا ییاج نآ، دنروآ تسد هب اریا دنیوگ. دنتسریم عطق هب هکلب و دنتزیم سدح، دنروایب

هیعرش هلدا یهیم ازتلالیلام. ۷

[23]

نیا زایلیخ، زاکترا هک منکیم ضرع نم هک نآ. دراد یمازتلا لولدم، یمالک ره هک تسایبوخ فرح هچ امش تسد، لصاح. «درفمّدرفنم»، تسا «درفمّدرفم»، یمازتلا لولدم؛ تسا نیا، تسا رتیوق هلدا هک تسا نیا نم ضرع. تسین نم ضرع نیا؛ یمازتلا مه ات رازه هد، یقباطم ات رازه دیوگیّم؟ دیآیم ره؛ هن. ات رازه دش، صن ات دص هک تسین نیمه طقف تیمک دّدت، دش ددعتم هک نیا زا دعب بلاطم نیا یاههناخ اب مارم کی، دیشکب طخ «کی» ریز، ماظن کی. دینکیم تسرد لودج کی، دوشیم دایز هچ دراد هناخ اما، تسا لودج کی، تسین زیچ ود، لودج. لودج

کیناگرا

ی راکمه رگی دمه اب هک دراد وضع اما ،تسا ندب کی دی وگیم ؟ کی ناگرا یاضعا دی وگیم روطچ ناهد نیمه ،دراذگی شنهاده رد ار اذغ دروآیم ال اب ،دراد تسد .درادیم هگن هدنز ار ندب نیا و دنکیم .زورید ی اذغ زا ؟تسا هدمآ ینامز هچ درادی م رب ار اذغ تسد نیا نآلا هک یاهوق نیمه بخ. دروخیم دوجیم دسریم ی تقو دی وگیم .دروایب ال اب ار همقل تشادن سح شتسد نآلا ،دوب هدروخن اذغ زورید رگا ال اب ار نیا درادن سح تسد رگید ،اه نیا رگید هک تسه شیارب یگن سرگ ردقن آ ای دوشیم ضیرم ی اذغ تسد نیمه ،هدروخ اذغ شپ زور دنچ .زوری رپ ،زورید ی اذغ لام نآلا سح دوشیم مولعم .دروایب نیا بخ .دشاب هتشاد ار سح تسد نیا هرابود مه ادرف سپ هکنیا یارب ،دراذگی نهد رد ار دیدج همادا ،«کی» نیا هکنیا یارب ،دندنکیم یراکمه مه اب شیههفلؤم ؛تسا ندب کی ینعی ؟هچ ینعی .دندنک نیمأت ار رگیدمه تاجاح ،ناشدوخ و دشاب هتشاد تایح ،دنبکب ادپ

. منکیم [24] اخی مّظنم ،مچسنم رما کی ،عرش کی ،مارم کی مراد هعرشتم نهذ رد نم دی وگیم عراش نابز هب دناوتیم ،تسا هدرک رپ ار رکف نیا یاههناخ هک تسا نم طافلا ،یدراومرد هک تسا تسرد مه ار شیهه اچ یضعب هک دنداد وا نهذ هب لودج کی اههتفگ نیا اما ،تفگ ار نیا الوم دی وگب و دروایب ،درادن حیرصّ صن نآلا هک یاههناخ نآ یور دیراذگی تسد ی تقو .دنزیم فرح شدوخ ،متفگن نم هک اهددع رگا امش .دشاب نیا دیاب ههناخ نیا ،لودج ماطن قبط دی وگیم .دنزیم فرح دراد لودج نآ دنیبیم ،لودج نیا دی وگیم رگا اما .تسا لودج نیا یهناخ دی وگب دیناوتیم ن دیسیونب روط نیمه ار یلودج ماطن دینادب رگا یروف بخ - ۸×۶ وگن ،۶ + ۸ وگب اهفیدر رد- .برض هن ،تسا عمج لودج شمظن عرش دعاوق ،هعرشتم نهذ رد .لومرف ینعی ،ماطن نآلا صا .دینکیم نییعت ار ههناخ ،تسا عمج لودج امش نهذ ،دیراذگی تسد هیهوق تاغورف رد یلودج یور امش ات ،تسا وا نهذ رد روط نیا ی تقو .تسا .دنزیم فرح هعرشتم

زاکت را هب عراش عاجرا.۸

«تنس و باتک اب تقفاوم» تایاور

هللا دبع یبأ نع ینوکل سللا نع یلفونللا نع هیبأ نع میهاربإ نب یلع
أرون بابوص لک یلع و عقیقح قح لک یلع نإص هللا لوسر لاق لاق ع
[25] هوعدف هللا باتک فلخ ام و اودخف هللا باتک قفاو امف

لیذ و ردص .تسا یبیریغ نومضم یلیخ .تسابیز یلیخ .دنتشاد یزاکت را عاجرا نیموضع م دوخ یهاگ لیذ و ردص یلیخ -ممهفیم مرادن اعدا نم لثم هتبللا- دمهفب هک یسک یارب تسا همآگنه ،تایاور .دنکیم کمک شح ابم نیا مهف رد هک تساهبان و تایاور ررُرد نآ زا نیا .تسا قیمع و قیقذ ،شیدح

نب نابأ نع مکحللا نب یلع نع دمحم نب هللا دبع نع ییحی نب دمحم
یبأ نب نیسح ینثدح و لاق روفعی یبأ نب هللا دبع نع نامثع
دبع ابأ تلأس :لاق سلجمللا اذه یف روفعی یبأ نب رضح هنأ ءالعللا
هب قثن ال نم مهنم و هب قثن نم هیوری شیدحللا فالخا نع -ع هللا
لوق نم وأ هللا باتک نم ادهاش هل متدجوف شیدح مکیلل درو اذلا لاق
[26] .هب یلوا هب مکءاج یذلاف ال و ص هللا لوسر

فلتخم ثیدح ود دنکیم ضرع هک ،مدرک ضرع رابخا ضرعت رد راب دنچ هک تایاور نیا زا رگید یکی یکی ،دنرفن ود .هب قثن ال نمم و هب قثن نمم ؟مینی راک هچ هللا لوسر نبای ،دسریم ام هب قثن نمم ذخ دنیوگب ،ام کیسالا کحضاو روطه هب هکنیا یاج هب ترضح ،تسین یرگید و تساقو و بباتک اب تهباشم .انثیداح و هللا بباتک هباشی ای قفاوی شمادک نیبب نک هاگن دندومرف ،هب ناشدای شیاچ رس دینیبیم یهاگ مه گرزب یاهقف ،هن؟دیایب تدای شاه یآامتح دیاب ینعی هب،[27]تساقعراش قاذم ندروآ تسد هب فیرش یفاک ثیدح نیا رد تهباشم منامگ هب نم .دیآمن

[28].دنراد گرزب یاملع هک یریبت

«لطابلا و قحلا نیب هللا زیم اذا»

عیناسارخلا تلأس:لاق سنوی نع نایرلا نب یلع نع لهس نع مهنع و لاقف ءانغلا یف صخرت کنأ کنع رکذ یسابعلا نإ تلق و ءانغلا نع ابأ یثأ الجر نإ تلقف ءانغلا نع یللأس هل تلق اذکء ام قیدنرلا بذک هللا زیم اذا نالف ای لاقف ءانغلا نع هلأسف هیلع هللا تاوولص رفج دق لاقف لطابلا عم لاقف ءانغلا نوکي نیأف لطابلا و قحلا نیب [29].تمکح

ءانغلا باب رد.تسابیز یلیخ مه نآ هک ،دندومرف (نادرگاش زا یکی) اقا مه رگید ثیدح کی امیق تسم هکنیا یاج هب ترضح دسرپیم انغ دروم رد ترضح زا .[30]تسه مه ات دنچ اقاقتا،لئاسو یئأف لطابلا و قحلا نیب هللا زیم اذا»؟نینکیم لاؤس انغ زا هک دندومرف ،دنیوگب ار شمکح .دنداد یباوج بجع .قح ای تسا لطاب عزج انغ نیبب .درک ادج مه زا ار لطاب و قح ادخ«؟ءانغلا نوکی هب ،تیاور نیا ،دندنکیم نایب ار ماکح و عیرشت رد یلک طوطخ زا یکی مالسلا هیلع اماما ینعی .تسا مهم یلیخ اهنیا یروآعمج.دهدیم نازیم ام تسد

زاکت را تّیج ح طارش

دنیبب هک معرشتم زاکت را هب دنکیم هعجارم یباب نآ زا یلو ،دوریم ن نارگید هناخرد هب دهتجم کی زاکت را نیا هک دراد کش و ،دراد زاکت را دنیبیم هیقف رگا .تسا هدرک راک هچ اه نآ اب عراش هک دراد تجح،هللا نیب و هنیب ،هیقف ییاجنآ .دتسیاب دیاب ،تسا نم دوخ یارب شایشخب هدرک اقلا وا هب شدوخ تاملک اب عراش ار زاکت را نیا دشاب نئمطم هک دنیبب شدوخ رد زاکت را یارب یتح درادن تیجح ،دشاب روطنیا رگا .دشاب هتشاذگ شیوری زیچ کی مه وا دوخ هکنیا هن .تسا .دهدب اوتف دن اوتیم هللا نیب و هنیب .شدوخ

زا ،نم زاکت را نیا منادیم ،متشاد راکورس عرش اب رتشیب نوچ نم دیوگیم هک تسا یتقو کی ام یعقوا هب تشا رگا مه الاح .مدرکن هفاضا نآ هب مدوخ زا یزیچ هک منادیم .تسا عراش یاقلا یهیحان .دراد تجح ،دشاب هدرک

قافاتا دروم هک دشاب اهتجرب نیا یجورخ هچ ره هک تسا نیا نآ و میراد یعطق ینیمضت زیچ کی ام نازیم ار نیا ام یتقو .دسانشیمن تیجح یسرک ،دوشن ناشیارب معرشتم زا القع لک لعفلاب

العرف اه نيا هم. تسا لصا كي ميورب ولج يروط نيا يتقوّا عقاو. تسا لصا كي، ميهدى رارق ادعب دش يروط نيا رگا. دنريذپب ناهذا لك هك دهب سپ شىامزآ، دشاب يروط دياب، تسا تامدقم و. دىآىم اه نيا و تىزج نم يسرک يور

[1] ۱۱۵ :ءاسنلا

[2] ۱۵:همايقلا

[3] حرطم ىلامتحا ىءلدا زا ىكى ناوئع هب، سرد يهسلج رد رضاح ناتسود زا ىكى ىوس زا هيا نيا [3] دش.

[4] ىلع وهف دلوي دولوم لك لاق لوبقلااب ةصاخلا و ةماعلا اهاقلت ةياور ص يبنلا نع يور دق و [4] (ص ۶۱؛ ةيماىلا تاداقعا حيحصت) هئارصني و ا هئادوهي هاوبأ امنإ و ةرطفلا

[5] ۸:سمشلا

[6] (۸۴ :ءارسلا) اليبس ىذهأ وه نمب مءعأ مكب رف وت لك اش ىلع لمع يلى لك لوق [6]

[7] كلذ ي فلأ و نتتال برش ميحرت ىلا بهذ انئاملع نم نىرخأتمل ضعب نا ملعا (۵۱) ةدئاف [7] و هيندم نم نىملىسملا ةفاك دنع امومزم احيبى هئوك :رشع يدالحا... هوجوب اهيف لدتسا ةلاسره ىلع هنع لوصألا ةياهن يف ةماعلا لقن دق و هراعش ركذ مء ءارعشلا ميحك همطن ىتح مهريغ (۲۲۶ و ۲۲۴ ص، ةيسوطلال دئاوفا). احيبى ةلل دنع وهف احيبى نوملىسملا هآر ام لاق مالىسلا

[8] «نسخ هللادنن وهف انسخ نوملىسملا هآر ام» ترابع اب ترابع نيا زا شىب، تاملك رد [8] و :ددرگ ىمرب لوصولا هياهن رد ىلح همالع موحرم هب هرقف ود نيا هب دانتسا خيرات ارهاط. مىهجاوم، ىلاعت ةلل دنع كلذك نوکيف، افرع احيبى ةنال، ميكلحلاب قئال ريغ ةصلخال حلصملا تيوفت وهف، احيبى نوملىسملا هآر ام و، نسخ ةلل دنع وهف، انسخ نوملىسملا هآر ام :مالسلا ىلع هلوقل ةجرد نع ديقل اذه طقسى فرعلال نكل (۴۲۳ ص، 1 ج، لوصألا ملع ىلا لوصولا ةياهن) احيبى ةلل دنع لك لكأ نع هنع مىضتقى، مس اءال ةشيشل هذه لكأ تال :هئبال لاق ول بالال انف، رابتعالا هآر ام :ملىس و هلا و ىلع ةلل لىل هلوقل كلذك عرشل يف نوکيف، مس نوكت ةشيشل امهءحأ حجر مء نانظلا ضراعت اذا :يناثلا (۶۰۵ ص، 3 ج، نامه). «نسخ ةلل دنع وهف انسخ نوملىسملا نوملىسملا هآر ام» :ملىس و هلا و ىلع ةلل لىل هلوقل، اعرش اذكف افرع حجارلاب لمعل نيعت تاددرت حاضى) رد ىلح نىدل مجن زىن ناشى زا سپ (۲۸۷ ص، ۵ ج، نامه). «نسخ ةلل دنع وهف انسخ ىم هراشا هيقفلا دعاوقلا دضن رد دادقم لضاف روط نيمه و (۱۰۲، ۱۴۱ ص، 2 ج و ۱۹۸، ۸۶ ص، ۱ ج، عئارشلا هئافىعرشل و يوغلل صئلا ءافتنا صرف اذا ةداعلا و فرعل ميكلحت (عبارلا) :دنوگ ىم و دننك ام "ةداعلا رابتعا ىلع هئني و. مهف ىلا امب باطخال مزل ال و ةيفرعل ةقيقحل ىلع باطخال لمحي نبال دبع ىلع مهضعب هفقو و، لىسارملا نم وه و، "نسخ هلا دنع وهف انسخ نوملىسملا هآر اب 3۸۱ ص ۱ ج ىلائلل ىلاوع رد تياور نيا (15 ص :ةيماىلا بهزم ىلع هيقفلا دعاوقلا دضن). دوعسم تسا هدش ركذ لوا دىهش هب دانتسا

[9] دش حرطم سرد يهسلج رد رضاح ناتسود زا ىكى بناج زا، تياور نيا [9]

ببتكف «اذكه راجبلا يف -هدق -يسلجملال هللقن و صاصتخالا يف هللا همحر ديفملا هاور و . [10] يتلا ةرورضللا ىلع ةمالا عامجا وه و هي فالتخا ال رمأ :نارمأ نايدألا رومأ ميجرلا نمحرلا هللا مسب و . ةثداح لك اهنم طبنتسملا و ةبش لك اهيلع ضرعملا ، اهيلع عمجتسملا رابخال و اهلا نورطضي باتك نم هيلحنتمل تبت امف . هيلع ةجحلل هلهأ حاضيتسا ليبس و راكنإلا و كشلا لمحتي رمأ فرعت سايق وأ اهيف فالتخا ال هلآ و هيلع هللا ىلص يبنللا نع ةنس وأ هليوأ ىلع عمجتسم ام و اهبةنايدلا و رارقإلا و اهلوبق هيلع بجو و ادر ةجحلل كلت حضوتسا نم ىلع قاض هلدع لوقعلا هيلع هللا ىلص يبنللا نع ةنس وأ هليوأ ىلع عمجتسم باتك نم ةجح هب هيلحنتمل تبت ي مل هل راكنإلا و هي كشلا اهماع و ةمالا صاخ عسو هلدع لوقعلا فرعت سايق و اهيف فالتخا ال هلآ و «خل ... نارمالا ناذه كلذك .

٤٠٧ ص ؛ لوقعلا فحت [11]

هب رطان هك دشاب «اهراكناهتماع ال و همالا صاخ عست ال «ترابع دناتو ىم ، بلطم نيا دهاش [12] دنك ىم هراشا القع عيسو هرياد زارت كچوك يا هرياد هب و تسانا آماوع و صاوخ زامعا ، نانا ملسم

هئارا رد لودج دربراك . اهنوتس و اهرطس تروص هب **تاعالطا** ىدنبهتسد يارب تسارا زبا ، لودج [13] . تساجار و هدرتسگ راي سب ىنف و ىملع تاعالطا

نيا . تساهدش هداد ناماس ىياهنوتس و اهرطس رد تاعالطا نآ رد هك تسانا لودج عون نىرتياهىاپ دمانىم لودج زاهناخ كى ارنوتس و رطس عطاقت اچ . دنىوگىم زىن «ىدعب ود لودج» ارن لودج عون ، نآ يهناخ ره هك وت رد وت ياهلودج و ىدعب دنچ ياهلودج دننام 'دورىم راک هب زىن لودج زارىگىد عاونا (اىدپ ىكى و تىاس) . تسارىگىد لودج

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زارىكى لاؤس [14]

زاکچوك يهورگ مان زىن و ىسانشناور رد تسىبتكم مان ، تلالتشگ اىرگنتئيه [15] **رمىاهترو سكام** تاىرطن هك ، ىدالىم متسىب هدىس لىاوا رد بتكم نيا و رىپ **ىناملآ** ناسانشناور **رمىاترو سكام** ، تضهن نيا ناراذگناىنب . دنداد رارق **ىرىگداى** ىسررب هنىمز رد دوخ راک يانبم ارن (١٨٨٦-١٩٤١) **اكفاك تروك** و (١٨٨٧-١٩٦٧) **رلهك گناگفلوو** ياهمان هب شرگىد راكمه ود و (١٨٨٠-١٩٤٣) لكش ١٩١٣ رد راکشآ تكرح هرابرد **رمىاترو سكام** هلاقم راشتنا زاسپ تضهن نيا الامتحا و دندوب . تفرگ .

هب ىناملآ رد هك تساهدش هتفرگ (Gestalt) : **ىناملآ** هب (تلالتشگ اىتئيه هژاو زابتكم نيا مان ىتخانشناور ياههبرجت هچرگ هك دندوب دقتعم ، تلالتشگ ناسانشناور . تساتئيه و لكش يانعم دقتعم **تلالتشگ ناسانشناور** . دنداد توافت رصانع نيا دوخاب اما ، دنوشىم ىشان ىسح رصانع زار زىچ نآ اهنآ و درادن دوجو ىسح ياههداد رد هك ديازفاىم هبرجت هب زىچ ، مزىناگرا كى هك دندوب . تسانامزاس ىنعم هب ىناملآ رد تلالتشگ دشناىب هك روطنامه و دندىمان (organization) نامزاس ارنهناگادج ياهكرحم و مىنكىم هبرجت رادىنعم ياهلك رد اراىند ام ، تلالتشگ هىرطن قبط هك تسايى (اهتلالتشگ) اهنامزاس رد هتفاى بىكرت ياهكرحم مىنىبىم هچنآرهآلك و مىنىبىمن . دنداد ىنعم ام يارب

ه ب ندادارف شوگ اب ام لاثم یارب .تسا نآ یازجا عومجم زا رتارف ،یزیچ ره لک ،هیرظن نیا قبط رد و میتسین نآ دوخ ه ب نداد شوگ ه برجت کرد ه ب رداق ،ینوفم س رتسکرا کی یازجم یاهتن طسوت هک تسا یفلتخم یاهتن عومجم زا رتارف یزیچ رتسکرا زا لصاح یقیسوم تقیقح اب هک تسا یبی کرت درف ه ب رصحنم تی فیک کی یاراد ،گنه آ .دوشیم ارجا فلتخم ناگدنزاون .تسا توافتم نآ یاهتم سق عومجم .

زا رتگرزب لک ،یروئت نیا ساسا رب و دنوش یم همجرت مرف و لکش ،لک یاهانعم ه ب تلالتشگ دوخ هژیو یانعم یاراد صاخ تمسق ره هکنیا دوجو اب هک تسا انعم نیا ه ب هلمج نیا .تسا صاعا عومجم ام نهذ هک تسانعم نیا ه ب حیضوت نیا .دشخبب لماک یانعم نآ ه ب دناوت یم لک راتخاس دشاب یم لک یانعم هجیتن ناونع ه ب و هدرک هداس ار یرصب یاه هداد ات دراد یعیس ی دوخ ه ب دوخ روط ه ب یانعم ه دنریگربرد دناوت یم ارجم یاه شخب هک یلاح رد .دش دهاوخ هدی ارجم یاه شخب نیزیگیاج فرحنم ارجا یانعم زا یدیدج الماک یانعم کی ه ب ات تسا رداق لک دنشاب ی توافتم الماک (نامه) .دوش

،مادک ره قالطا ه ب هکنیا هن .دوشب هی طفل یهلدا و تایآ مامت نیب عجم ،دوشب هطحالم دیاب [16] کی هطساو ه ب ،دننکیم هعیس رب تا ضارعتا زا یلیخ اذل و .میرادن یزیچ نینچمه ام .دنکب ذخا مدآ هک نیفللخ فالح ه ب .یباتک چیه رد ، میرادن قلطم لوق ه ب حیحص ام! ناج اباب .تیاور کی ،هم لک یوتف و آللمع ،دشاب رب تعم هک یباتک ام .تسین در و هشقانم لباق رگید هتس حاجص ،ریخ هن اهدحو هک ی تیاور میرادن ام .اهدحو دننکب کسمت دناوت یمن ام تایاور زا ی تیاور چیه ه ب...ام میرادن بباتک ،تج ه ب هلالا تیآ هق ف سرد) .ام تایزاک ترا ،ام تایوررض رگم .[دشاب کسمت لباق] (۷۲ هسلج ،دهاجل)

هیعاد (cognitive linguistics) یتخاننش یساننش نابز هتشر ،یساننش نابز یاه هخاش نایم رد [17] یساننش نابز ه ب طوبرم تا علل اطم :«تسوا راتفگ قی رط زا ناسنا نهذ یراتخاس ماظن فشک راد زا یکی ه ب نونکا و تفای شرتسگ چیردت ه ب ،دع به ب ۱۹۸۰ ههذ زا و دش عورش ۱۹۷۰ ههذ زا یتخاننش لدب ،اپورا هژیو ه ب ،برغ رد یساننش نابز بباتکم نیرت رادفرط رپ و نیرت مهم نابز نایم هطبار یسررب ه ب هک تسا نابز هعل اطم رد یدرکیور یتخاننش یساننش نابز .تساهدش یتخاننش یساننش نابز رد ،رگید ترابع ه ب .دزادرپ یم وا یکیزیف و یعامتجا براجت و وا نهذ ،ناسنا ؛دشاب **یزاسموهفم** هویش و کرد هون ،ناهج زا ام تایبرجت ساسا رب نابز هعل اطم ات دوشیم شالت ه ب ناوتیم ،نابز هعل اطم اب .تسیزاسموهفم یاهوگلا هعل اطم ،هاگن نیا زا نابز هعل اطم ،نیربانب یاهوگلا نابز هک تسا نآ رب ضرف ،شرگن نیا رد .درب پ ناسنا نهذ آرا و راکفا راتخاس و تیهام ناونع ه ب نابز ه ب درکیور نیا رد(ایدپ یکیو) «دنکیم سکعنم ار ناسنا نهذ یاه یگژیو و هشی دنا و یتخاننش یساننش نابز هلاقم) دوشیم هتسیرگن ناسنا یساننش راتخاس فشک یارب یا هلیسو و (۱۳۸۱ ،۳ هرامش ،۴ لاس ،یتخاننش مولع یاه هزات هلمج ،مافلگ رتکد ،هراع تسا

Periodic table ای **یسیلگنا** ه ب فیلدنم لودج ای ییایمیش یاهرصنع یبوانت لودج [18] و **ینورتکلا شیارآ ،یمتا ددع** ه باپ رب **ییایمیش یاهرصنع** یلودج شیمان ،(table of elements رامش) یمتا ددع زا لودج نیا رد اهرصنع یریگیاج بیتی رت .تسا اهنآ **ییایمیش یاه یگژیو** ؛تسا ۷ × ۱۸ لودج نیا درادناتسا لکش .تسا رتالاب یمتا ددع یوس ه ب رتمک (یاهنوتورپ ایدپ یکیو تیاس) .دراد یاج نییاپ رد اهرصنع زا رتکچوک فیدرود و الاب رد یلصا یاهرصنع

یبوانت لودج راذگه یاپ یو .دوب **هیسور** لهه فورعم **نادیمیش** فیلدنم چیوناویا یرتیمد [19] یدایز دادعت دوجو تسناوت لودج نیا هلیسوب و ،تسا «فیلدنم لودج» ه ب موسوم **ییایمیش رصانع**

هیاپ رب لودج رد ار اهرصنع نتفرگ رارق بیترت یو. دیامن ینیبشیپ ار هدشن فشک یاهرصنع زا **ییایمیش صاوخ** هلیسو نیا هب ات داد رارق (بوانت) فیدر کی رد اهنآ یمتا مرج یجیردت شیزافا (نامه). دوش رارکت یدومع یهورگ تروص هب رصانع

رد فیلدنم. دوب هدش هتخاننش اهنادیمیش یمسر رظن زا رصنع هس و تصش اهنت، وانا مز رد [20] نوناق نودب. تسا اهنآ **یمتا مرج** زا یعبات رصانع **ییایمیش** و **یکیزیف صاوخ** هک دوب هشیدنا نیا ای نادقف هب ندربییپ هن و دوب رسیم هتخانشان ییایمیش رصانع صاوخ ینیبشیپ هن یبوانت رد یدیدج هار یبوانت نوناق. دوب یسررب و دهاشم هب طونم رصانع فشک. رصانع زا یخرب تبیغ دوشگ هنیمر نیا.

یلاخ ناکم ییاهاج هچ رد هک دادیم ناشن لودج نیا راتخاس. دش راک نیا یارب یاهیاپ **یبوانت لودج** نیا راج رد دوجوم رصانع صاوخ زا یهاگا اب. دوش هیجوت ای رپ هدنیآ رد تسیابیم هک دنایم یقاب یاهمرج) اهنآ یرادقم هصخشم دنچ و دز نیمخت ار سانشان یاهرصنع نآ مهم صاوخ دشیم یلاخ یاهناکم دنچ و یقطنم یاهیریگهچیتن کمک هب (ار اهنآ دننام و ششوج هطقن و بوذ هطقن، یلاگچ، یمتا درک نییعت، هداس یضایر هب ساحم.

رارق لودج رد ناشیمتا یاهمرج بیترت هب ار هدش هتخاننش رصنع هس و تصش و درک تسرد یلودج واطس هک یلاح رد تشاد رصنع ۳۲ مچنپ رطس الثم دوبن یکی لودج یاهرطس رد رصانع دادعت. داد مه کیذن لودج نیا رد دوب مه هب هیبش اهنآ صاوخ هک یرصانع یلو؛ دوب رصنع ۶ لماش اهنت مشش ار رصنع ۹۲ دوجو، فیلدنم لودج. دنام یلاخ لودج یاههناخ زا یرادقم تلعل نیدب و دنتشاد رارق یرصانع هب قلعتم یلاخ یاههناخ هک تشاد راهطا یلاخ یاههناخ دروم رد فیلدنم درکیم ینیبشیپ دناهدشن هتخاننش نونکات هک تسا.

رارق یمومع شیریذپ دروم و لودج ات دش ثعاب هک دوب هداد ماجنا مهم باختنا ود لودج نیا رد فیلدنم فیلدنم. دوب هتشاگ یلاخ، **دوب هدشن ییاسانش زونه هک ار ییاهرصنع** یاج هکنیا تسخن؛ دریگ هک ییادر هب هجوت اب هک دوب یسک نیتسخن ام، دوب هدرک نینچ هک دوبن ینادیمیش نیتسخن ییاهرصنع **مینامرژ** و **میلانگ** دننام ییاهرصنع. دوب هدرک ینیبشیپ ار اهرصنع یاج، تشاد لودج زا و، دوب اهرصنع یدنبهتسد و یراذگیاج رد فیلدنم مود باختنا. دندش ییاسانش آدعب هک دندوب یاهیگژیو هب هجوت اب ار اهرصنع، نآ یاج هب و دوب هتفرگ هدیدان ار یمتا نزو یگژیو یهاگ اب اهدعب. دندوب تسد نیا زا **دی** و **میرولت** دننام ییاهرصنع. دوب هدرک یراذگیاج ییایمیش راب و **یمتا ددع** شیزافا بیترت هب ار اهرصنع هتسنادان فیلدنم هک دش مولعم ملع تفرشیپ دشیم هتفرگ هدیدان یبوانت لودج رد اهرصنع یراذگیاج رد یمتا ددع تیمها. دوب هدرک بترم هتسه (نامه). دش ییاسانش هتسه رد نورتون و نوتورپ یاهیگژیو و دوجو هکنیا ات

یارب **کیزیف** و **یمیش** رد هک تسا حالطصا، (Atomic number: **یسیلگنا** هب) (Z) یمتا ددع [21] ربارب نوتورپ اب ار یمتا ددع تالداعم رد. دوریم راک هب **متا هتسه** رد دوجوم **یاهنوتورپ** دادعت نایب و فشک **دروفردار تسنرا** طسوت راب نیتسخن حالطصا و هدیپ نیا « $p = z$ » میریگیم رظن رد هتشون رصنع یراصتخا تمالع نییاپ پچ تمس یمتا ددع. تساهتفر راک هب سپس و عادبا (نامه). دوشیم

ییاهیشاقن. درک ادیپ ناهج فورعم یاهیشاقن رد ناوتیم ار خیرات یاهامعم نیرتیلصا زا یکی [22] ناققحم هک تساهل اسدناهدش هارمه یدایز یاهریسفت اب ناوارف یاهشهوژپ و قیقحت لابند هب هک

فشک ار ناهج فورعم یاهیشاقن زا یخرب ناهنپ یاهزار دننکیم شالت رنه خیرات نارگشهوژپ و یاهزار هک هدششالت و هدش هتخاس شنادنمرنه و راثآ نیا زا یخرب هرابرد یدایز یاهملیف .دننک یاهزار هرابرد یدایز یاهشسرپ مه زونه اما ؛دنوش شاف یاهزادنا ات رنه خیرات یاهراکه‌اش نیا ناهنپ **رپ یاهیشاقن نیا نیرت فورعم زا یکی** .تسا هدام یقاب نارگشهوژپ نهذ رد یاهیشاقن نیا تهج هب هک تسا سناسنر نارود یدنله شاقن (۱۵۶۹-۱۵۲۵) لگورپ رتیپ زا تسا ترابع **زار و زمر** یشاقن وا راثآ نیرتروهشم زا یکی .دراد ترهش ییاتسور یگدنز و یعیبط رطانم زا ندرک یشاقن .تسا هدش هندیاهن لثملابرض ۵۰ زا شیب نآ رد هک تسا [نئیپ ریوصت] یدنله یاهلثملابرض نیا رد دوجوم یاهلثملابرض ندرک ادیپ یارب اهلئاس یدنله تایبدا هتبلل و رنه خیرات نارگشهوژپ «ازیلانوم» یشاقن هب ناوت یم زار و زمهرپ یاهیشاقن رگید زا .دناهدرک شالت ،یشاقن راثآ بیجع یولبات ۴ هب یهاگن هلاقم)درک هراشا «ینیفلونرآ هرترب» و «چنیواد» «نآبر یاشع» و (انسای تیس،خیرات

سردی هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی لاوس [23]

هيفخُي مالِكُ هَمْلِكُ :يَحْوَأُ و (320 ص: ج3 ؛نِيعِلِل بَاتِكْ) .ةَراشِإِلِل ؛أَحْيِإِلِل و.هَمهلَأ :هِيَلِل يَحْوَأُ و [24] (380 ص: ج15 ؛بِرعلِإِل ناسِل)أَمْوَأُ :يَحْوَأُ و هِيَلِل يَحْوُ و .هريغ نم

۶۹ ص ؛ 1 ج ؛ ةيمالسإِل - ط يفاكِل [25]

نامه [26]

ن: دندنک یم ری بعت نآرق تایی اب یحور تقفاوم هب تقفاوم نیا زا رضاعم یاملع زا یخرب [27] ام: «وحن ۀنسل و باتک لیلع ربخ لضرع ۀرمآل ثیداحآل اورسف نیخأتمل نییلوصلآل مطعم ضرعی نأینعمب، ۀیصلنل ۀفلخمل و ۀقفاوملاب [27]» هورذف فلاخ ام و هوزخف ۀلل باتک قفاو حرط هجو نم مومعلا و نیابتلا یه امه نیب ۀبسنل تناک نإف ۀنیعم ۀینآرق ۀیآ لیلع ربخ ل ۀقفاوملاب دارمل نأ مهفن اننک و ،ذخأ قلطملا مومعلا و یواسنلا یه ۀبسنل تناک نإ و ،ربخ ل و باتک ل نم ۀدافتسملا ۀماعلا ۀیمالسإل لوصولآل عم ثیدحل نومضم قفاوت یأ ۀیحورلا ۀقفاوملا نیرمآل نیب رمآل ۀدعاق هتفلخمل ضوفرم وهف ربجل هرهاظ الثم ربخ ل ناک اذإف ،ۀنسل یذلا وه حرطن یذلا موهفملا اذه و ،ۀنیعم ۀیآ عم هتئراقم نودب ۀنسل و باتک ل نم ۀدافتسملا و ۀماعلا لوصولآل عم نومضم ۀنراقم یأ ،ربخ ل لیلخادلا دقنلاب نورخأتمل ثیدحل ءاملع هنع ربعی (۱۲-۱۱ ص ؛ لوصولآل ملع یف دفارلا) ۀیمالسإل فادهآل

و ۀیمالسإل لوصولآل قفاوم ربخلانومضم نأینعمب ۀیحورلا ۀقفاوملا اضیأ قوثلولا تامدقم نم و لک لیلع و ۀقیقح قح لک لیلع نإ: «مالسل مهیلع مهلوق ینعم اذه و ،ۀیعرشل و ۀیلققعلا دعاوقلا (۲۵-۲۴، نامه)» هوزخف ۀلل باتک قفاو امف ارون باوص

بو یأ نع یلنع لاضف نب یلنع نب نسحل نع هنع :نساحم تیاور ،تسرا تیاور نیا هلمج زا و [28] و هلهسأ و هأنهأ یئولحناف ثیدحللاب یئعن متثدح اذإ ص هللا لوسر لاق لاق ع هللا دبع یبأ نع ؛ 1 ج ؛ نساحملا) هللقأ ملف هللا باتک قفاوی مل نإ و هتلق انأف هللا باتک قفاو نإف هدشرا (۲۲۱ ص)

یبأ نع روفعی یبأ نبا ۀقثوم بابلا رابخأ نم لعل و :دنیامرف یم ثیدح نیا حرش رد یدزی دیس (مالسل هیلع) لاق هب قثأ ال نم و هب قثأ نم هیوری ثیدحل فالخا نع (مالسل هیلع) ۀلل دبع (هلآ و هیلع ۀلل یلص) ۀلل لوسر لوق نم و ۀلل باتک نم ادهاش هل متدجوف ثیدح مکیلع درو اذإ» (هیلع) ۀلل دبع یبأ نع راحبلا نع لوصفلا یف هاكح ام اذک و «هب یلوا هب مکءاج یذلاف آل و ثیدحل یئعن متثدح اذإ» (هلآ و هیلع ۀلل یلص) ۀلل لوسر لاق (مالسل هیلع) لاق (مالسل ملف ۀلل باتک قفاوی مل نإ و هتلق انأف ۀلل باتک قفاو نإ و ،هدشرا و هلهسأ و هأنهأ یئولحناف یلص) هلوق ۀنیرقب باتک ل نع ۀربع دشراآل و لهسآل و أنهآل نأ رهطآل لوصفلا یف لاق «هللقأ و أنهأ وه یذلا باتک ل یف ناک ام یلإ اوبسنا ینعملاف «ۀلل باتک قفاو نإ و» (هلآ و هیلع ۀلل الف هیلع و .یهتنا هللقأ ملف هقفاوی مل نإ و هتلق انأف هقفاو نإف ،ثیدحل نم دشرا و لهسأ نوک یضتقمب هرهاظ لهسآل و أنهآل نم داری نأ نکمی و .باتک ل ۀقفاوم آل هنع دافتسی نم دافتسی آمم و لقعلا رظن یف آم لقاولا یلإ برقا نوک یام دشراآل نم و ،ۀلهس ۀحمس ۀیعرشل قاذم (۵۲۱ ص ؛ ۳ ج ؛ لوصولآل دئارف ۀیشاح) ربدتف ۀرشل قاذم

۴۳۵ ص ؛ 6 ج ؛ (ۀیمالسإل - ط) یفاکلا [29]

نب میهاربإ نب یلنع نیناذمهلا رفعج نب دایز نب دمحا نع رابخآل نویع یف قودصل هاور و [30] برق یف یریحمل هاور وهون رکذ و ناسارخب اموی ع اضرلا تلأس :لاق تلصل نب نایرلا نع مشاه نب یلنع نع نسحل نب دمحم نع لاجرلا باتک یف یشکلا هاور و تلصل نب نایرلا نع دانسلإ (۳۰۶-۳۰۷ ص ؛ ۱۷ ج ؛ ۀیعرشل لئاسو) وهون میهاربإ